

Handläggare
Hillevi Andersson
Telefon: 08- 508 22 000

Till
Hägerstens-Liljeholmens
stadsdelsnämnd
2015-12-17

Gemensam avtalsreglering genom LOV för insatsen korttidstillsyn för skolungdom över 12 år enligt LSS

Yttrande till Kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen till Kommunstyrelsen.

Lars Arvidsson
Stadsdelsdirektör

Ingrid Widebäck
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har gett socialnämnden i uppdrag att upphandla korttidstillsyn enligt LSS till skolungdom över 12 år enligt LOV (Lagen om valfrihetssystem) samt att ta fram anvisningar för hur resursmätningar ska göras. Socialförvaltningen föreslår att valfrihetssystem börjar gälla den 1 juli 2016. Socialförvaltningen föreslår vidare att korttidstillsynen ersätts med en stadsgemensam schablon utifrån prestation samt att enheten för bedömning och förmedling ansvarar för att fastställa ersättningsnivåer.

Förvaltningen är mycket positiv till socialförvaltningens förslag om gemensam avtalsreglering genom LOV för insatsen korttidstillsyn. Förvaltningen tror att förslaget kommer att innebära en mer rättvis finansiering av insatsen för stadsdelsnämnderna, en förbättrad kvalitetskontroll av verksamheterna som utför insatsen samt även bättre möjligheter för förvaltningen att följa upp varje enskild insats.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid avdelningen för social omsorg. Information till de fackliga organisationerna lämnas vid samverkansgrupp den 1 december och till rådet för funktionshinderfrågor den 10 december.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har gett socialnämnden i uppdrag att under 2015 upphandla korttidstillsyn enligt LSS till skolungdom över 12 år enligt LOV (Lagen om valfrihetssystem) samt att ta fram anvisningar för hur resursmätningar ska göras.

Socialförvaltningen har under 2015 utarbetat ett förslag till beslut som kommunstyrelsen remitterat till stadsdelsnämnderna i Bromma, Kungsholmen och Hägersten-Liljeholmen samt även till stadsledningskontoret samt Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor. Remisstiden sträcker sig till den 18 december 2015.

Ärendet

Korttidstillsyn enligt LSS för skolungdom över 12 år

I kommunens skyldighet ingår att erbjuda fritidsverksamhet för skolungdom till och med 12 års ålder. Insatsen korttidstillsyn för skolungdom över 12 år enligt LSS ger barn över 12 år med en funktionsnedsättning, som har förvärvsarbetande vårdnadshavare, rätt till korttidstillsyn utanför det egna hemmet. Insatsen ska erbjudas före och efter skolans slut samt under lov dagar, studiedagar och under längre lov som t ex sommarlov och jullov. Behovet av tillsyn kan variera och måste därför kunna utformas på ett flexibelt sätt.

Den enskilde ansöker om korttidstillsyn hos biståndsbedömaren i sin stadsdelsnämnd. Om ungdomen bedöms tillhöra personkretsen inom LSS och har ett behov av insatsen har denne rätt till insatsen.

Nuvarande situation

I dag görs individuella avtal mellan stadsdelsnämnder och utförare av korttidstillsyn. De allra flesta utförare av korttidstillsyn är skolor, både kommunala och privata, ett fåtal utförare är helt fristående. Utförarna omfattar skolor på både grund- och gymnasienivå.

Stadsdelsnämnderna finansierar idag korttidstillsyn via det fasta anslaget som är oberoende av antalet prestationer. I och med att kostnaderna för korttidstillsyn inte fördelas till stadsdelsnämnderna via en schablon utan i det fasta anslaget har uppräkningsen till denna

verksamhet inte följt kostnadsutvecklingen. Kostnaderna för korttidstillsyn varierar stort mellan stadsdelarna vilket delvis beror på den enskildes olika behov men det beror också på att platser köps enligt individuella avtal från privata utförare. En annan orsak är att det inte finns något tydligt ersättningssystem som det till exempel finns för fritidshem för barn i särskolan.

Socialförvaltningens förslag

Valfriheten ska innebära att ungdomar över 12 år som beviljats korttidstillsyn, ska kunna göra ett eget val av vilken korttidstillsynsverksamhet han eller hon vill delta i. Valet ska göras bland utförare som finns med i valfrihetssystemet och som kan tillhandahålla den insats som den enskilde är i behov av. Valet av korttidstillsynsverksamhet ska inte begränsas av vilken skola eleven valt att gå i. Om den enskilde inte vill eller kan göra ett eget val är kommunen skyldig att ta fram ett ickevalsalternativ. Socialförvaltningen föreslår att närmast lediga plats, hos utförare inom valfrihetssystemet, till den skola eleven går i, utgör ickevalsalternativet.

Socialförvaltningen föreslår att en upphandling av utförare av insatsen korttidstillsyn enligt LSS görs i enlighet med övriga insatser som redan upphandlats enligt LOV. Förvaltningen föreslår att ett förfrågningsunderlag utarbetas och tas upp i socialnämnden våren 2016 så att utförare har möjlighet att ansöka om att ansluta sig via avtal som kan börja gälla den 1 juli 2016.

Upphandlingen enligt LOV tillhandahåller en gemensam avtalsgrund som ger förutsättningar för lika krav och ersättning till utförare som ger stöd och service till stadens medborgare. De utförare som godkänns till valfrihetssystemet kommer att kontinuerligt följas upp på verksamhetsnivå av socialförvaltningen och på individnivå av den beställande nämnden. En gemensam avtalsgrund ger bättre förutsättningar för kvalitetssäkring. Socialförvaltningen föreslår vidare att korttidstillsyn till skolungdom över 12 år enligt LSS från och med 1 juli 2016 ersätts med en för staden gemensam schablon utifrån prestation. Detta kommer att göras på samma sätt som idag gäller för daglig verksamhet, korttidsboende samt bostad med särskild service för barn och ungdomar respektive vuxna enligt LSS. Antalet prestationer mäts vid två tillfällen per år och den preliminära budgeten justeras med snittet av dessa två mätningar. Socialförvaltningen föreslår att enheten för bedömning och förmedling, som är organiserad under socialnämnden, får i uppdrag

att ansvara för att göra preliminära bedömningar samt för att fastställa ersättningsnivåer. Biståndsbedömarnas utredningar kommer att utgöra underlag för den preliminära nivåbedömningen. Det innebär att kvalitetskravet på handläggarnas utredningar kommer att öka, vilket i sin tur skapar förutsättningar för en positiv utveckling av utredningar, bedömningar och beslut.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är mycket positiv till socialförvaltningens förslag om gemensam avtalsreglering genom LOV för insatsen korttidstillsyn. Förvaltningen tror att förslaget kommer att innebära en mer rättvis finansiering av insatsen för stadselsnämnderna, en förbättrad kvalitetskontroll av verksamheterna som utför insatsen samt även bättre möjligheter för förvaltningen att följa upp varje enskild insats.

Under 2015 har hittills 40 barn i stadsdelen varit aktuella för insatsen. I dagsläget har förvaltningen aktuella beslut om korttidstillsyn enligt LSS för 31 barn över 12 år. En tredjedel av dessa barn har sin korttidstillsyn vid Lunaskolan som är en friskola i stadsdelen riktad till barn och ungdomar i behov av särskilt stöd med Aspergers syndrom, ADHD och liknande neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Åtta barn har korttidstillsyn vid kommunal skola. Merparten av de 31 barnen är grundskoleelever.

Förvaltningen har sett en kraftig kostnadsutveckling för korttidstillsynen under de senaste åren. Sedan 2013 har kostnaderna för korttidstillsyn i stadsdelen ökat från 3,2 mnkr till 5,5 mnkr under 2015. Det fasta anslaget har dock inte utökats för att täcka denna kostnad, vilket innebär att stadsdelen inte fått någon ekonomiskt kompensation för att kunna bekosta den kraftiga ökningen. Förvaltningen är positiv till förslaget att korttidstillsynen ersätts med en stadsgemensam schablon utifrån prestation, då detta kommer att innebära att förvaltningen ges medel som mer träffsäkert motsvarar de faktiska kostnaderna för insatsen.

Förvaltningen upplever att den nuvarande oreglerade marknaden med många olika privata utförare försvårar den individuella uppföljningen. Beställarenheten funktionsnedsättning har bland annat upplevt svårigheter att få behövlig information från vissa utförare om till exempel öppettider och elevens närvaro samt att det är svårt att ställa krav på insatsens utformning. Förvaltningen upplever också att det är svårt att avgöra om kostnaden för insatsen är rimlig. I och med en gemensam avtalsreglering förväntas uppföljningarna av individärendena underlättas och insynen i vad

utförarnas uppdrag innefattar öka. Förvaltningen ser mycket positivt på att de verksamheter som kommer att godkännas som utförare i valfrihetssystemet kommer att följas upp på verksamhetsnivå av socialförvaltningen. Dessa verksamhetsuppföljningar kommer att säkerställa att korttidstillsynen för ungdomar är av god kvalitet.

Det kommer att bli en utmaning för förvaltningen att erhålla schablonersättning för samtliga barn som behöver korttidstillsyn enligt LSS efter sommarlovet i år. Beställarenheten funktionsnedsättning behöver utreda samt fatta beslut om insats före den 27 augusti för att kunna erhålla schablonersättning för varje barn. För att förvaltningen ska kunna utreda samt fatta beslut om insatsen behöver barnets vårdnadshavare ansöka om insatsen. Det ställer stora krav på samverkan mellan förvaltningen och de närliggande skolorna för att få denna process att fungera smidigt.

Förvaltningen tror också att det kommer att bli en utmaning för staden att få samtliga befintliga utförare att gå med i valfrihetssystemet. Det är viktigt att samtliga utförare av korttidstillsyn får information om LOV och den kommande förändringen.

Förvaltningen föreslår att Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen till Kommunstyrelsen.

Bilagor

1. Remissunderlaget finns att läsa på www.insynsverige.se/stockholm under Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, sammanträde den 17 december 2015.